

การศึกษครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในจังหวัดลำปาง (2) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าในอาชีพราชการของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในจังหวัดลำปาง และ (3) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในจังหวัดลำปาง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 158 คน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41 – 50 ปี มีอายุราชการ 11 – 20 ปี มีอายุราชการเป็นตำรวจสัญญาบัตร 11 – 20 ปี รับผิดชอบสายงานสอบสวน มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่ใช้แต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรในระดับปริญญาตรีทั่วไปมากที่สุด ปัจจุบันมีชั้นยศพันตำรวจโท มีตำแหน่งสารวัตร/พนักงานสอบสวน (สบ 2) ไม่เคยปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานในระดับเดียวกัน และผู้ได้บังคับบัญชาก่อนข้างดี มีความรู้สึกผูกพันต่อชีวิตการทำงานรับราชการตำรวจค่อนข้างมาก มีความมุ่งมั่น และทุ่มเทความรู้ความสามารถ กำลังกาย ความคิดสติปัญญา และเวลาให้กับการทำงานมากในอดีตแต่ปัจจุบันเริ่มลดลง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความก้าวหน้าในอาชีพรับราชการตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีทัศนคติเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งในระดับสูง ระบบลูกท่านหลานเธอ ระบบเล่นพรรคเล่นพวก ระบบเส้นสายนักการเมือง มีผลเป็นอย่างมากต่อความก้าวหน้าในอาชีพ ในขณะที่เดียวกันก็มีความเห็นว่าระบบการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความยุติธรรมมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การสนับสนุนและคุ้นเคยกับผู้บังคับบัญชาและการมีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี การมีความรู้ความสามารถและมีความขยันและรับผิดชอบต่อน้ำที่ การมีโชคและวาสนา การมีเส้นสายนักการเมือง การสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และการมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่

ส่วนผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุตัว อายุราชการ ระยะเวลาครองยศชั้นสัญญาบัตร คุณวุฒิทางการศึกษา ภูมิหลังของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ และสถาบันการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา มีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชากับความก้าวหน้าในอาชีพมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่าผู้บังคับบัญชา หรือ กรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ควรให้ความสำคัญกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานบุคคล และควรมีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการตำรวจให้แก่สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีระบบคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งควรมีการพัฒนาข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้มีความรู้ ทักษะ และความชำนาญตามสายงานที่รับผิดชอบ รวมถึงการพัฒนาในด้านจิตใจ ทศนคติ คุณธรรม และจริยธรรม หรือ ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความก้าวหน้าในอาชีพข้าราชการตำรวจมากยิ่งขึ้น และยังจะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอีกทางหนึ่งด้วย

The objectives of this study were 1) to analyze factors affecting the career advancement of the commissioned police officers in Lampang Province; 2) to study the career advancement of the commissioned police officers in Lampang Province; 3) to examine the attitudes toward the promotion of the commissioned police officers in Lampang Province. Data were collected by questionnaires from 158 commissioned police officers in Lampang Provincial Police. The study could be summarized as follows:

The majority of the respondents was, on average, 41-50 years old and married. Their service period as well as the period of time in the commissioned position was 11-20 years. They were responsible in an inquiry field. Their education was higher than the bachelor's degree and the educational background that they largely possessed for appointing into the commissioned police officers was the bachelor's degree. Most of the respondents were now Police Lieutenant Colonel and were the commissioned police officers/inquiry officers. Most of them had never worked in the commander's office. The personal relationship among the superiors, colleagues and subordinates was reasonably agreeable. They had a considerable commitment with the police officer life. In the past, they were entirely determined, and dedicated their knowledge, ability, strength, intelligence, and time to their work, however, it lessened at present.

The majority of the respondents had the career advancement in the commissioned police officers in the medium level. They conveyed their views in the promotion in the high level. They argued that the career advancement was subjected to the patronage system, favoritism, and politician influences. However, they asserted that the promotion system of the Royal Thai Police was remarkably impartial.

Factors affecting the career advancement in the commissioned officers were in order as follows: familiarity with the commanders; the good financial status; knowledge, ability, diligence and responsibility; luck and destiny; politician influences; graduation from the Royal Police Cadet Academy; and enthusiasm in performing the duty, respectively.

According to the hypotheses, the study revealed that: (1) Personal factors, namely, age, working period, period in commissioned police officers, education, family background, financial status and the graduating institutes affected the advancement of the commissioned police officers in Lampang Provincial Police at a significant level of 0.05. (2) The relationship between the superiors and the career advancement related at a significant level of 0.05.

Finally, the researcher suggested that the superiors or Board of the Royal Thai Police Officer should focus on utilizing the good governance in personnel management. Information relevant to the police officers should be revealed to public in order to be more transparent leading to the merit system of the Royal Thai Police's personnel management. Besides, the commissioned police officers should be developed to be equipped with knowledge, skills and expertise in the responsible field. Moreover, development in mentality, attitude, ethics and morality as well as higher educational support should be conducted so that the police officers would be more advanced in their career and it would increase their motivation in working.